

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๙.๑/ กมภ.๐๐๔



ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๕๗๐๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมุสลิม

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๕/๒ ๔๗๕๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๕/๒ ๓๓๙ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๕/๒ ๓๔๕๖
ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ จังหวัดสกลนครขอให้อำเภอดำเนินการตรวจสอบมุสลิมโดยละเอียดและให้อำเภอ
รวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งรายงานให้จังหวัดทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การตรวจสอบและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมุสลิมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และป้องกันไม่ให้มีการใช้มุลนิธิเป็นช่องทางในการทุจริตและแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย จังหวัด
สกลนครจึงขอขอกำชับแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมุสลิม กรณีมุลนิธิ
ได้ดำเนินกิจการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว, กรณีปรากฏเหตุที่อาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้เลิกมุลนิธิได้,
กรณีมุลนิธิแจ้งการเลิกต่อนายทะเบียน, กรณีผู้ใดหรือมุลนิธิได้ได้กระทำการอันเป็นความผิดอาญาตามหมวด ๒
ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมุลนิธิ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔ และกรณีปรากฏเหตุที่อาจร้องขอต่อศาลให้มี
คำสั่งถอดถอนกรรมการของมุลนิธิหรือกรรมการของมุลนิธิทั้งคณะ รายละเอียดตามสำเนาหนังสือ
กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๕/๒ ๓๔๕๖ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๖ ที่ส่งมาพร้อมนี้

ทั้งนี้ หากมีการดำเนินการตามกรณีดังกล่าวข้างต้น ให้อำเภอรายงานผลการดำเนินการพร้อม
ทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้จังหวัดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ ฤกษ์วานิชย์กุล)
ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร. ๐-๔๒๗๑-๑๔๑๑ , ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ด่วนที่สุด

ที่ นท ๐๓๐๗.๕/วี๑๔๒๖



๑๓๖
<input type="radio"/> พ.ก.บ. ()
<input type="radio"/> ก. ()
<input type="radio"/> อื่นๆ ()

ที่พำนักฯ ๑๗๐๓
เดือน ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖
เวลา

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๖๐๐

๗๙ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการตรวจตราและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมุสลิม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๓๐๗.๕/ว ๔๘๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๓๐๗.๕/ว ๑๓๙๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยขอให้จังหวัดดำเนินการตรวจตรามุสลิมโดยละเอียดและให้จังหวัดรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การตรวจตราและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมุสลิมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและป้องกันไม่ให้มีการใช้มุลนิธิเป็นช่องทางในการทุจริตและแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะนายทะเบียนมุลนิธิจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีมุลนิธิได้ดำเนินกิจการโดยขอบด้วยกฎหมายแล้ว

ให้นายทะเบียนตรวจตราและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของมุลนิธิให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของมุลนิธิอย่างเคร่งครัด ตามมาตรา ๑๖๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนแจ้งกำชับมุลนิธิรายงานผลการดำเนินการต่อนายทะเบียนในปีที่ผ่านมา ภายในเดือน มีนาคมของทุกปี พร้อมทั้งหลักฐาน คือ (๑) รายงานการดำเนินกิจการของมุลนิธิในปีที่ผ่านมา (๒) บัญชีรายได้รายจ่ายและสำเนางบดุลของมุลนิธิในรอบปีที่ผ่านมาซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองความถูกต้องแล้ว (๓) สำเนารายงานการประชุมของคณะกรรมการของมุลนิธิทุกครั้ง ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔

๒. กรณีปรากฏเหตุที่อาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้เลิกมุลนิธิได้

เมื่อนายทะเบียนประสงค์จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้เลิกมุลนิธิได้ในกรณีหนึ่งกรณีใด ตามมาตรา ๑๓๑ ให้นายทะเบียนสอบสวนข้อเท็จจริงนั้นก่อน โดยมีหนังสือแจ้งให้มุลนิธิยื่นคำแฉลงแสดงเหตุผลของตนเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง หากมุลนิธินั้นมีได้ชี้แจงต่อนายทะเบียนหรือคำชี้แจงของมุลนิธินั้นยังไม่เป็นที่พอใจแก่นายทะเบียน ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้เลิกมุลนิธิต่อไป ในกรณีนี้ นายทะเบียนอาจร้องขอให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการแทนนายทะเบียนก็ได้ ตามมาตรา ๑๓๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบข้อ ๑๗ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียน มุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔

๓. กรณีมุลนิธิแจ้งการเลิกต่อนายทะเบียน

๓.๑ เมื่อคณะกรรมการของมุลนิธิที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการเลิกมุลนิธิได้แจ้งการเลิกมุลนิธิต่อนายทะเบียน ตามมาตรา ๑๓๐ (๑) (๒) และ (๓) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้รับแจ้งการเลิกมุลนิธิตรวจสอบการแจ้งเลิกและหลักฐานต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามข้อบังคับของมุลนิธิและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมุลนิธิหรือไม่ แล้วจึงเสนอความเห็นต่อนายทะเบียน ตามข้อ ๑๕ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔

๓.๒ เมื่อคณะกรรมการของมุลนิธิที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการเลิกมุลนิธิได้แจ้งการเลิกมุลนิธิต่อนายทะเบียน ตามมาตรา ๑๓๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามข้อ ๑๕ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว หรือเมื่อศาลได้แจ้งคำพิพากษา หรือคำสั่งถึงที่สุดให้มุลนิธิล้มละลายหรือแจ้งคำสั่งถึงที่สุดให้เลิกมุลนิธิให้นายทะเบียนทราบ ตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง แล้ว ให้นายทะเบียนประกาศการเลิกมุลนิธิในราชกิจจานุเบกษา โดยไม่ซักซ้ำ ตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบข้อ ๑๖ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔

๓.๓ ในกรณีที่มีการเลิกมุลนิธิ ให้มีการชำระบัญชีมุลนิธิและให้นำบัญชีต่อไปในบรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีมุลนิธิโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานการชำระบัญชีต่อนายทะเบียนตามแบบ ม.น. ๗ ท้ายกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามข้อ ๑๕ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุลนิธิ การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้นายทะเบียนเป็นผู้อุบัติรายงานนั้น ตามมาตรา ๑๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๔. กรณีผู้ได้หรือมุลนิธิได้ได้กระทำการอันเป็นความผิดอาญาตามหมวด ๒ ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมุลนิธิ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔ เช่น ผู้ใดใช้คำว่า "มุลนิธิ" ประกอบกับชื่อในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ โดยมิได้เป็นมุลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งมุลนิธิหรือในการแปลอักษร ต่างประเทศเป็นอักษรไทยโดยมีอักษรต่างประเทศกำกับไว้ด้วย ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือผู้ใดดำเนินกิจการโดยกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคลอื่นลงเชื่อว่ากิจการนั้นเป็นมุลนิธิที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการกระทำดังกล่าววนเวียนเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชน ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมุลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้น ให้นายทะเบียนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามข้อเท็จจริงแต่ละกรณี เช่น การร้องทุกข์ การกล่าวโทษ เป็นต้น

๕. กรณีปรากฏเหตุที่อาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งถอดถอนกรรมการของมุลนิธิหรือกรรมการของมุลนิธิทั้งคณะ

หากกรรมการของมุลนิธิผู้ใดดำเนินกิจการของมุลนิธิผิดพลาดเสื่อมเสียต่อมุลนิธิ หรือดำเนินกิจการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับของมุลนิธิ หรือกล้ายเป็นผู้มีฐานะหรือความประพฤติไม่เหมาะสมในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมุลนิธิ หรือหากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำ

ของคณะกรรมการของมุสลิมหรือปรากฏว่าคณะกรรมการของมุสลิมไม่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมุสลิม
โดยไม่มีเหตุอันสมควร นายทะเบียน พนักงานอัยการ หรือผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดอาจร้องขอต่อศาล
ให้มีคำสั่งถอดถอนกรรมการของมุสลิมผู้นั้นหรือกรรมการของมุสลิมทั้งคณะได้ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งถอดถอน
กรรมการของมุสลิมหรือคณะกรรมการของมุสลิมแล้ว ศาลจะแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการของมุสลิม
หรือคณะกรรมการของมุสลิมแทนกรรมการของมุสลิมหรือคณะกรรมการของมุสลิมที่ศาลถอดถอนก็ได้
เมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลใดเป็นกรรมการของมุสลิมแล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนไปตามนั้น
ในกรณีเมื่อเกี่ยวกับการดำเนินการของมุสลิมตามมาตรา ๑๒๙ ที่นายทะเบียนอาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่ง
ถอดถอนกรรมการของมุสลิมผู้ใดหรือถอดถอนคณะกรรมการของมุสลิมทั้งคณะ นายทะเบียนอาจร้องขอ
ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการแทนนายทะเบียนได้ ในกรณีที่
นายทะเบียนร้องขอให้พนักงานอัยการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนช่วยเหลือพนักงานอัยการ
ในการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๑๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบ
ข้อ ๑๕ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมุสลิม การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมุสลิม พ.ศ. ๒๕๔๕

ทั้งนี้ ผลการดำเนินการตามข้อ ๑ - ๕ เป็นประการใด ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินการ
พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและรับรองความถูกต้องให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักการสอบสวนและนิติการ
โทร/โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๘๕๔๔